СТРАТЕГІЧНА ПРОГРАМА ПОСИЛЕННЯ КЛЮЧОВИХ ГРАВЦІВ R&D СИСТЕМИ ОЗБРОЮВАННЯ СИЛ ОБОРОНИ УКРАЇНИ

M—S—A
Могилянська Стратегічна Агенція

КОНТЕКСТ

«Цю війну почали люди, а закінчать роботи», – фраза, яку приписують Головнокомандувачу ЗСУ Валерію Залужному. Україна стикається зі складним викликом у сфері національної безпеки через повномасштабну війну росії. Сучасна війна вимагає переходу на наступний технологічний етап, оскільки конвенційні засоби оборони можуть бути недостатніми для перемоги.

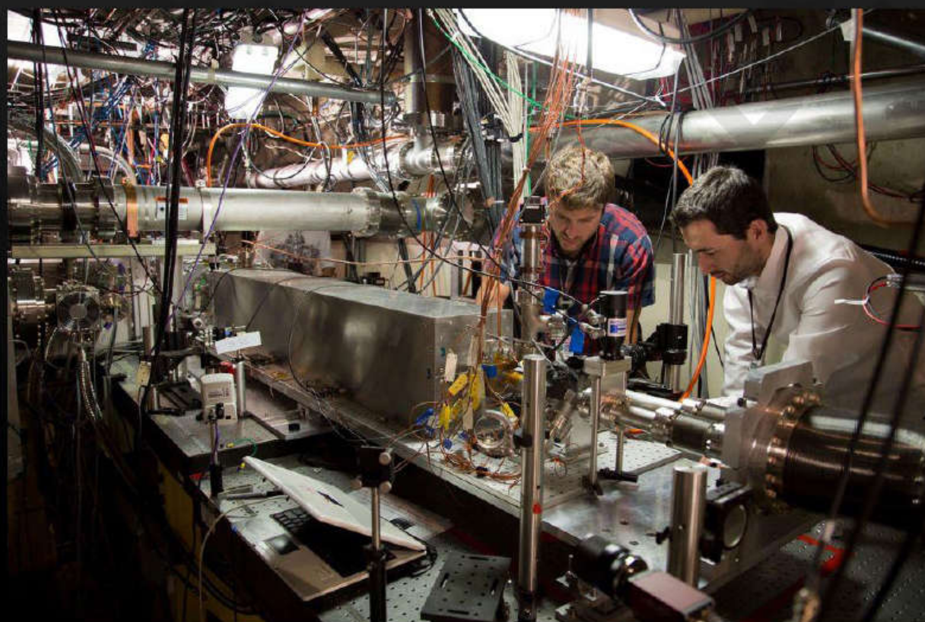
Фундаментальні принципи ведення війни із часів Клаузевіца, залишаються без змін, але війна стала війною технологій (мультидоменність, заміна людини роботами, когнітивний вплив, високотехнологічне озброєння та масовані атаки, розширення географії ураження, космос та кіберсфера, штучний інтелект, блокчейн, квантові обчислення та Bigdata).

Для забезпечення національної безпеки України необхідні передові технології у сферах повітряної міці, радіоелектронної боротьби, контрбатарейної боротьби, технологій подолання мінних перешкод, а також стратегічного управління та мобілізації резервів. Перехід до нових технологічних рішень та їх поєднання в єдину систему допоможе Україні відстояти свою територіальну цілісність і зробити крок до перемоги в сучасних військових конфліктах.

Стратегічна програма розроблена з урахуванням потреб Уряду, гравців R&D системи озброювання сил оборони, дослідницьких аналітичних центрів (think tanks) для виконання важливого завдання — забезпечення безпеки громадянина, суспільства та держави, захисту суверенітету та територіальної цілісності України.

Пріоритетом програми є визначення, що потрібно для гарантування цієї бази з точки зору дослідження, розробки технологій та інновацій у межах системи озброювання сил оборони України.

ПРОГРАМА

Стратегічна програма для розвитку лідерів R&D системи озброювання сил оборони України — це програма для:

- керівників та провідних фахівців профільних підрозділів Міністерства оборони України, Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості України, Міністерства внутрішніх справ, Міністерства економіки України, Міністерства цифрової трансформації України, Міністерства освіти і науки України;
- керівників та провідних фахівців профільних підрозділів Апарату Головнокомандувача та Генерального штабу ЗС України;
- керівників та провідних фахівців профільних підрозділів розвідувальних органів України;
- керівників та провідних фахівців військових науково-дослідних закладів та їх підрозділів;
- директорів та провідних фахівців компаній оборонної індустрії України;
- основних державних та недержавних партнерів та стейкхолдерів.

Стратегічна програма є основним елементом професійної освіти для керівників та провідних фахівців, які братимуть участь у формуванні нової культури систем дослідження та розвитку системи озброювання сил оборони України.

МЕТА

Формування спільноти лідерів систем дослідження, розробки технологій та інновацій системи озброювання сил оборони України як фундаторів змін та розвитку системи з урахуванням основних завдань та викликів, які стоять перед системою озброювання в межах створення інтегрованих оборонних спроможностей сил оборони України, забезпечення безпеки держави, захисту суверенітету та територіальної цілісності України

ЦІЛЬ ПРОГРАМИ

Розробка нового дизайну та дорожньої карти трансформації системи дослідження, розробки технологій та інновацій в системі озброювання сил оборони має значний вплив на розвиток оборонних спроможностей, економічний і технологічний розвиток країни, розвиток регіонів та громад, а також на розвиток громадянина та суспільства.

Вплив на розвиток оборонних спроможностей	**Вплив на розвиток економіки**
Поточний дизайн програми дозволить розробити цілісний підхід до трансформації системи R&D, здійснювати фундаментальні та прикладні дослідження, що ляжуть в основу створення інтегрованих оборонних спроможностей, дозволять створити технології м'якої сили, забезпечать внутрішню стійкість та взаємодію системи національної безпеки.	R&D системи озброювання формує вагомий внесок у національне життя України та її економічне зростання. Програма акцентована на розробку та створення рішень, за допомогою яких цей внесок в економічне відновлення та розвиток України можна збільшити. Включно з подальшими кроками для досягнення успіху в створенні нових робочих місць та забезпеченні можливості використовувати значні

Залучення ключових стейкхолдерів до розробки системи R&D сприяє посиленню інтегрованих спроможностей сил оборони України, розвитку наукових досліджень та інновацій, підтримує оборонний бізнес, забезпечує відкритість та конкуренцію, розвиток оборонного експорту як важливої складової оборонної стратегії України, забезпечення внутрішньої безпеки та інших національних інтересів.	технологічні зміни, що нині відбуваються в інших суміжних секторах економіки в цілому.

Вплив на розвиток технологій	**Вплив на розвиток регіонів та громад**
Оборонні технології більше не розробляються лише суб'єктами оборонної індустрії, а все частіше комерційними компаніями, науковими колами та дослідницькими інститутами в інших секторах. Водночас широко розповсюджена практика розвитку технологій подвійного призначення. Окрім того, розробка оборонних технологій виходить за межі однієї компанії, однієї галузі та однієї країни. Програма допоможе розвивати міжгалузевий і міжнародний інноваційний підхід до зміни границь системи оборонної індустрії.	Програма, підвищуючи кваліфікацію фахівців і стимулюючи розробку та впровадження інновацій у місцеву промисловість, дасть поштовх до регіонального розвитку України. Вона також сприятиме залученню інвестицій, появі нових малих та середніх підприємств та створенню нових робочих місць, особливо у високотехнологічних секторах. Посилення економічного зростання регіонів забезпечить їх стабільність.

ПРОГРАМА ДОПОМОЖЕ ЗДІЙСНИТИ

- Успішну реалізацію пріоритетів держави у сфері оборони України.
- Новий дизайн системи дослідження, розробки технологій та інновацій системи озброювання сил оборони, трансформацію оборонної індустрії, формування R&D екосистем оборонної індустрії.
- Сфокусоване посилення інституційного ядра систем дослідження, розробки технологій та інновацій системи озброювання, зміцнення міжгалузевої співпраці:
  - ✓ налагодження глибокої командної роботи, міжвідомчої співпраці та співпраці між іншими установами для впровадження нової R&D екосистеми оборонної індустрії;
  - ✓ результативний дизайн програми – це навчання, яке тісно пов'язане з практикою управління, розробкою стратегій та політик, що сприяють їх реалізації.
- Посилення глибоких культурних змін у складових систем дослідження, розробки технологій та інновацій системи озброювання, у тому числі в R&D оборонної індустрії та її складових.

BEREGINI

РЕЗУЛЬТАТИ СТРАТЕГІЧНОЇ ПРОГРАМИ

Програма створить умови для подальшої трансформації системи озброювання сил оборони, забезпечення України конкурентоспроможними, інноваційними технологіями світового класу, які стимулюють інвестиції для відновлення та лежать в основі нашої національної безпеки зараз і в майбутньому.

Прогнозується, що результатом Програми буде:

- сфокусований вплив на розвиток наукових досліджень, розробок технологій і впровадження інновацій у межах системи озброювання сил оборони України;
- посилення інституційного ядра R&D системи озброювання сил оборони України;
- розробка нового дизайну R&D системи озброювання сил оборони України для розвитку та впровадження технологій, що забезпечить стійкість оборони та реалізацію стратегій стримання, взаємодію між її гравцями, запуск економіки регіонів, позитивний вплив на конкурентоспроможне економічне та технологічне відновлення України;
- вплив на трансформацію оборонної індустрії України;
- створення моделі екосистеми R&D оборонної промисловості та визначення дорожньої карти її реалізації;
- формування стратегічної здатності до співпраці з різними партнерами в рамках наукових досліджень, розробки технологій та їх впровадження;
- формування дорожньої карти залучення малих підприємств для розробки стартапів та втілення їх в озброєння;
- сприяння стратегічному партнерству з потенційними стратегічними партнерами України;
- зближення можливостей і процедур взаємодії з НАТО в межах спільних досліджень та розробок з метою досягнення більшої

BEREGINI

оперативної сумісності, взаємної вигоди та адаптації зброї та військової техніки до ринку, сприяння переходу на стандарти НАТО;
- розширення взаємодії в межах R&D серед інституцій та з іншими партнерами у секторі безпеки та оборони України;
- започаткування взаємодії з потенційними стратегічними партнерами в спільних фундаментальних і прикладних дослідженнях;
- сприяння кооперації з міжнародними партнерами у створенні оборонних технологій та спроможностей;
- посилення іншими стейкхолдерами R&D спроможностей підприємств оборонної індустрії;
- налагодження глибокої міжгалузевої співпраці та культурних змін для впровадження нової бізнес-моделі R&D в оборонну промисловість України.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ДИЗАЙН ПРОГРАМИ

Сприяє системному мисленню та формуванню нової культури в системі дослідження, розробки технологій та інновацій системи озброювання сил оборони в цілому на основі цілей та завдань Уряду.

Учасники Стратегічної програми:

- ✓ керівний склад і провідні фахівці профільних департаментів та управлінь Міністерства оборони України;
- ✓ керівний склад та провідні фахівці профільних департаментів та управлінь Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості України;
- ✓ керівний склад та провідні фахівці профільних підрозділів Апарату Головнокомандувача та Генерального штабу ЗС України;
- ✓ керівний склад та провідні фахівці військових науково-дослідних закладів;
- ✓ керівний склад та провідні фахівці профільних підрозділів Міністерства цифрової трансформації України;
- ✓ керівний склад та провідні фахівці профільних підрозділів Міністерства внутрішніх справ України;
- ✓ керівний склад та провідні фахівці профільних підрозділів Міністерства освіти і науки України;
- ✓ керівний склад та провідні фахівці профільних підрозділів Міністерства економіки України;
- ✓ керівний склад та провідні фахівці профільних підрозділів Апарату Ради національної безпеки і оборони України;
- ✓ керівний склад та провідні фахівці профільних підрозділів Служби зовнішньої розвідки України;
- ✓ керівний склад та провідні фахівці профільних підрозділів Головного управління розвідки Міністерства оборони України;

BEREGINI

- ✓ керівний склад та провідні фахівці профільних підрозділів Розвідувального органу Адміністрації Державної прикордонної служби України;
- ✓ керівний склад та провідні фахівці профільних підрозділів Служби безпеки України;
- ✓ керівний склад та провідні фахівці профільних підрозділів Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України;
- ✓ керівний склад та провідні фахівці профільних підрозділів Державної прикордонної служби України;
- ✓ керівний склад та провідні фахівці профільних підрозділів Державної служби України з надзвичайних ситуацій;
- ✓ керівний склад та провідні фахівці профільних підрозділів Національної гвардії України;
- ✓ керівний склад та провідні фахівці АТ «Українська оборонна промисловість»;
- ✓ керівний склад та провідні фахівці підприємств АТ «Українська оборонна промисловість»;
- ✓ керівний склад та провідні фахівці приватних компаній оборонної індустрії України.

АРХІТЕКТУРА R&D СИСТЕМИ ОЗБРОЮВАННЯ СИЛ ОБОРОНИ

Сприятиме посиленню стратегічного ядра та провідних фахівців Системи озброювання сил оборони України, створенню та розвитку спроможностей для розробки системних рішень, налагодження співпраці в галузі для забезпечення трансформації системи.

СТРАТЕГІЧНА АРХІТЕКТУРА: РОЗВИТОК R&D СИСТЕМИ ОЗБРОЮВАННЯ

/ Система озброювання сил оборони
/ Оборонна індустрія
/ Екосистеми
/ R&D як екосистема оборонної індустрії
/ Модель ValueNet
/ Планування інтегрованих мультидоменних оборонних спроможностей
/ Моделювання бізнес-процесів
/ Дослідження, технології, інновації
/ Сучасні технології: штучний інтелект
/ Сучасні технології: квантові комп'ютери
/ Сучасні технології: BigData
/ Сучасні технології: BlockChain
/ Кібербезпека. Технології захисту
/ Технології когнітивних війн
/ Міжнародні відносини
/ Роль та місце України у світі

РОЗВИТОК МИСЛЕННЯ

/ Стратегічне мислення
/ Системне мислення

ОСОБИСТІСНИЙ РОЗВИТОК

/ Новий тип лідерства
/ Персональний розвиток
/ Філософія
/ Українська мова як оберіг нації
/ Згуртованість суспільства та розбудова нації

BEREGINI

ОПИС КУРСІВ

СТРАТЕГІЧНА АРХІТЕКТУРА: РОЗВИТОК R&D СИСТЕМИ ОЗБРОЮВАННЯ

1. **Система озброювання**
   Курс дає визначення терміну «система озброювання», пояснює загальносвітові тенденції та основні напрями розвитку озброювання та військової (спеціальної) техніки на довгостроковий період, сприяє визначенню необхідних складових перспективної системи озброювання збройних сил, інших військових формувань сектору безпеки і оборони.

2. **Оборонна індустрія**
   Курс знайомить з моделями оборонних індустрій провідних світових лідерів, моделями взаємодії оборонної промисловості з урядом, способами кооперації підприємств оборонних індустрій, напрямами їх наукових досліджень, методами впровадження інновацій, спільного виробництва, навчання, виходу на міжнародні ринки. Здійснюється ознайомлення із формами співпраці з малим і середнім підприємництвом, з впливом оборонної індустрії на розвиток регіонів та економіку країни. Порівнюється функціонування оборонних індустрій світових країн-лідерів із функціонуванням української оборонної індустрії та переймання їх досвіду та вдалих форм та методів діяльності. Відбувається пошук можливих напрямів співпраці з українською оборонною промисловістю.

3. **Екосистеми**
   Посилення спроможностей інституцій системи дослідження та розвитку ресурсами, компетенціями, технологіями, впливами інших гравців. Визначення впливових гравців, ролей учасників екосистеми, їх інтересів. Міжінституційні відносини: міжвідомча співпраця та координація на національному, урядовому, організаційному рівнях. Співпраця з недержавним сектором і суспільством. Узгодження стратегій та цілей з іншими інституціями, впливовими стейкхолдерами. Досягнення балансу інтересів між гравцями. Моделі співпраці з бізнесами, громадськими організаціями, міжнародними інституціями та партнерами. Мультиплікація результатів і впливів у реалізації

стратегій через створення та використання спроможностей екосистем.

4. **R&D як екосистема системи озброювання**
Курс розроблений у відповідь на зміну парадигми системи дослідження, розробки технологій та інновацій системи озброювання. Традиційні джерела конкурентної переваги, такі як економія масштабу та вертикальна інтеграція, які були актуальні за часів індустріальної економіки, більше не працюють. Окрема організація навряд чи матиме всі ресурси та спроможності, необхідні для задоволення потреб клієнтів. Важливо використовувати ресурси та компетенції партнерів. Складність нової ери спільної економіки робить важливим для кожної зацікавленої сторони розвиток фундаментальних знань про інституційні механізми та політику, системи, методи та парадигми змін. Окрім того, поява нових способів і доменів ведення війни вимагає комплексних рішень і мультидоменної інтеграції оборонних спроможностей. Глибоке розуміння цього складного середовища сприятиме визначенню розробки моделі для стимулювання та вдосконалення всього інноваційного процесу, забезпечення потенціалу сталого розвитку інновацій. У межах курсу відбуватиметься зосередження на операційній стратегії у зовнішніх системах – екосистемах, кластерах; виграшних стратегіях в екосистемах; факторах успіху в екосистемах; визначенню ціннісної пропозиції для клієнта та підвищенню ефективності для організації; ролі організації в екосистемі.

5. **Модель Value Net**
У межах курсу вивчатимуться:
- конкретні кроки впровадження екосистемного підходу: процес створення спільної цінності разом з відповідними партнерами, використання ресурсів і компетенцій залучених стейкхолдерів, управління відносинами з партнерами.
- стратегічні переваги підходу мереж бізнес-цінності (шлях до створення цінності від постачальників та інших відповідних зацікавлених сторін до кінцевих клієнтів);
- розуміння використання мереж цінностей для прискорення інновацій і покращення продуктивності вашої організації за допомогою застосування конкретних практичних інструментів; управління відносинами зі стейкхолдерами та досягнення балансу їхніх інтересів; шляхи впровадження інновацій у мережах цінностей для особистої вигоди та переваги партнерів.

6. **Планування інтегрованих мультидоменних оборонних спроможностей**
Цей курс викладає основи планування на основі інтегрованих оборонних спроможностей і показує, як розв'язати притаманну неоднозначність у питаннях безпеки у межах мультидоменного середовища. Учасники зможуть практикувати цілісний підхід до операцій та планування в мультидоменному середовищі, які потрібні для повної взаємодії для досягнення синергії, партнерства та взаємодії, оцінювання ризиків, сценаріїв та аналізу мети. Учасники навчаться розв'язувати операційні проблеми; пов'язувати процес планування з наслідками, вимірюваннями і результатами ухвалених рішень; використовувати основні принципи планування на основі спроможностей.

7. **Моделювання бізнес-процесів**
Курс дає основи універсальних принципів формування організацій на основі створення цінності, зміни ролей в організації, а також розуміння бізнес-процесів на стратегічному рівні, їх моделювання на вищих рівнях, внутрішнього клієнта. внутрішнього продукту та розподілу

стратегічних ідей до процесів і ролей. Здійснення порівняльного аналізу процесів та зміна організаційної культури як трансформації у прийнятті рішень в організації.

8. **Дослідження, технології, інновації**
Цей курс включає вивчення передових методів дослідження та розробки у сфері оборонних технологій, підкреслюючи інновації як ключ до розвитку ефективних систем озброювання. Курс охоплює аналіз технологічних трендів та їх застосування у воєнній сфері для забезпечення стратегічної переваги та зосереджений на впровадженні новітніх наукових досягнень для постійного оновлення та покращення арсеналу.

9. **Сучасні технології: штучний інтелект**
Цей курс пропонує комплексне вивчення штучного інтелекту, його основних принципів та застосування в промисловості, включно з його військовим застосуванням. Він висвітлює роль ШІ у розробці сучасних оборонних систем, від автоматизованого аналізу розвідданих до управління безпілотними апаратами. Курс демонструє, як ШІ може трансформувати бізнес-процеси, сприяти формуванню бізнес-планів та підвищенню продуктивності, а також як штучний інтелект застосовується для моделювання військових дій, дозволяючи реалістично симулювати бойові сценарії та оптимізувати стратегічне планування. Курс також охоплює впровадження штучного інтелекту у сферу кібербезпеки для захисту від соціальної інженерії та кібератак, забезпечуючи необхідну підготовку до протидії загрозам нового покоління.

10. **Сучасні технології: квантові комп'ютери**
Курс ознайомлює з концепцією квантових комп'ютерів, заснованих на принципах квантової механіки, що відкривають нові можливості в обчисленнях. Курс сприяє розумінню способів побудови квантових комп'ютерів та їх потенціалу в криптографії та моделюванні складних систем. Також курс розглядає виклики, пов'язані з розвитком квантових технологій, та їх можливий вплив на майбутнє системи озброювання

11. **Сучасні технології: BigData**
Цей курс знайомить із BigData – технологіями та методами роботи з великими обсягами даних для екстракції значущої інформації. Він охоплює аналітику даних, їх обробку та використання для прогнозного обслуговування технологічного обладнання та оптимізації його продуктивності. Курс підкреслює значення BigData в сучасному діловому світі та індустрії, з особливим акцентом на використанні цих даних для стратегічного планування та ухвалення обґрунтованих рішень. Курс також детально висвітлює, як BigData може застосовуватися для аналізу та прогнозування військових загроз, оптимізації логістики, та підвищення ефективності розвідувальних операцій. Окрім того, курс розкриває, як збір, обробка та аналітика великих обсягів даних можуть сприяти розробці передових оборонних систем і технологій, забезпечуючи тим самим стратегічну перевагу на полі бою.

12. **Сучасні технології: BlockChain**
Курс детально розкриває принципи децентралізації, незмінності даних і транспарентності, які лежать в основі блокчейну. Учасники ознайомляться з різноманітними застосуваннями блокчейну, включаючи криптовалюти, смартконтракти та управління ланцюгами постачання. Курс також акцентує на потенціалі блокчейну змінити традиційні бізнес-моделі та створити нові форми економічних відносин.

13. **Кібербезпека. Технології захисту**

Кібербезпека відіграє ключову роль в умовах сучасних воєнних, гібридних, багатовимірних конфліктів: загальним трендом є використання державами та недержавними гравцями кібер- та інформаційних спроможностей як на підтримку збройного протистояння, так і як самостійних інструментів. Під час курсу учасники вивчають актуальні та майбутні загрози в кіберпросторі, різні підходи до просування та відстоювання національних інтересів у кіберпросторі.

14. **Технології майбутнього**
Актуальність новітніх технологій у війні майбутнього набуває все більшої значущості, оскільки вони відкривають нові можливості для здійснення бойових операцій, збільшуючи ефективність і проникливість. Вони виведуть бійця з поля бою і переведуть бойові дії у новий вимір, коли війни ведуться між машинами з єдиним елементом управління і зв'язку. Розвиток технологій майбутнього дасть поштовх різним фундаментальним і прикладним дослідженням, що своєю чергою створить нові технології.

15. **Технології когнітивних війн**
Сутність когнітивних війн. Розуміння системи когнітивної безпеки як важливої складової забезпечення безпеки до порогу збройного конфлікту та під час війни. Технології, що використовуються для впливу на свідомість.

16. **Міжнародні відносини**
У межах курсу розглядається контекст та основні тренди сучасної геополітичної ситуації у світі: війна всередині Європи, позиції світових лідерів, взаємодія між державами та іншими акторами на міжнародній арені, такими як міжнародні організації, транснаціональні корпорації та неурядові організації; зовнішня політика України, безпека та оборона, економіка, право та глобальна динаміка; можливі оборонні союзи; вплив на ланцюги створення оборонних спроможностей.

17. **Роль та місце України у світі**
Забезпечення перемоги України у широкомасштабній війні з виходом на кордони 1991 року. Стримування та придушення росії у всьому спектрі конфлікту: у допороговій війні та збройному конфлікті. Перемога у «перегонах відновлення»: послаблення спроможностей відновлення росії та забезпечення швидшого відновлення України. Забезпечення нової ролі України для регіональної та глобальної безпеки, у тому числі: посилення безпеки Східного флангу НАТО та посилення автономних оборонних спроможностей Європи; посилення безпеки Чорноморського регіону; нівелювання впливу росії на безпекові питання у регіонах світу (зокрема, Близький Схід, Центральна Азія, Африка) та забезпечення активної ролі України у глобальних безпекових питаннях; участь у наявних і створення нових міжнародних партнерств та альянсів; участь у міжнародних операціях з підтримання миру та безпеки разом з партнерами, членство в НАТО.

18. **Згуртованість суспільства та розбудова нації**
Підтримка згуртованості суспільства забезпечує базовий рівень, який робить можливим проходження перехідного періоду без внутрішніх конфліктів та зі збереженням довіри до влади. Подальший рух уперед потребує створення умов для розбудови нації для збереження та

використання позитивних тенденцій, які українське суспільство виявило під час війни (взаємодопомога, підвищення довіри, оптимізм щодо майбутнього України, посилення почуття гордості за країну та самоідентифікації з Україною тощо). Механізмами розбудови нації можуть виступати розвиток національної культури, політика пам'яті, освітня та молодіжна політика, а системне залучення таких гравців, як діаспора та релігійні інституції, може виступати мультиплікатором впливів і ресурсів.

РОЗВИТОК МИСЛЕННЯ

1. **Стратегічне мислення**
   Детальне знайомство із сучасними концепціями стратегії та систем. Курс допомагає учасникам розвинути спроможності робити креативні рішення та бути лідером у розробці стратегічної ідеї, візії, місії та цінностей компанії – як у роботі над кейсами, так і у власних компаніях. Курс також вимагає опанування розуміння природи систем – як «закритих», так і «відкритих». Погляд на системну перспективу – учасник зможе проаналізувати логіку змін: як змінюються «правила гри» та зрушуються парадигми. Цей курс готує учасників до системного та трансформаційного лідерства, дозволяє їм переоцінювати, формулювати та впроваджувати всебічний та інтегрований набір рішень, що дозволяє досягнути мети в організації.

2. **Системне мислення**
   Вивчення складних систем як елементів стратегічного середовища. Учасники ознайомляться з такими питаннями, як складні, адаптивні системи; пошук стратегічними лідерами пояснення таким системам; допомога в розробці і впровадженні успішних стратегій через розуміння складної адаптивної системи.

ОСОБИСТІСНИЙ РОЗВИТОК

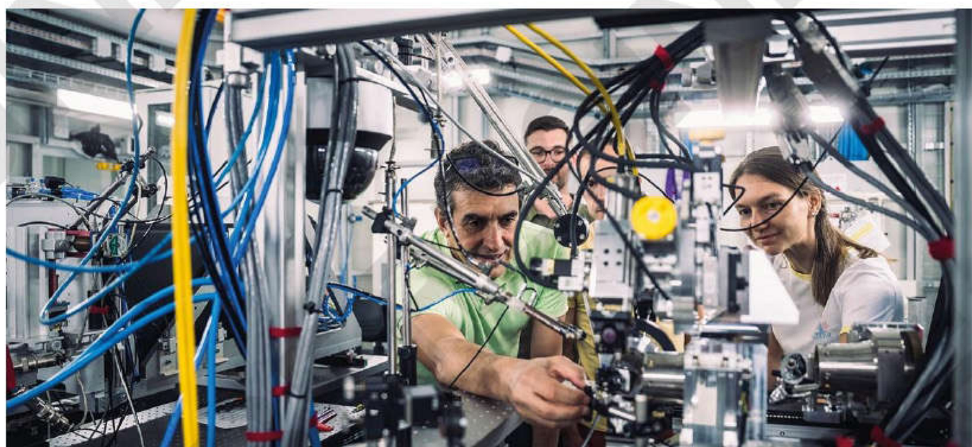
1. **Новий тип лідерства**
   Курс сприяє розумінню теорії та практики стратегічного лідерства та виявленню проблем, з якими стикаються лідери на стратегічному рівні. Учасники розглянуть такі питання, як психологія лідерства (сучасна теорія лідерства, гендеру тощо), роль лідерів на стратегічному рівні та характеристики успішного стратегічного лідерства. Цей курс зосереджений на проблемах, спокусах і внутрішніх випробуваннях, пов'язаних з підвищенням рівня індивідуальної відповідальності, привілеїв й автономії разом з інституційним управлінням.

2. **Персональний розвиток**
   Курс направлений на персональний розвиток управлінця майбутнього, взаємодію персонального та професійного розвитку.

3. **Філософія**
   Робота з внутрішнім виміром людини. Визначення вектора дій у світі, формування шляху до нового. Роль філософії у реалізації самого себе та веденні осмисленого життя. Мислення як свідоме поєднання думок.

Робота з мисленням, визначення рівня ідей, концепцій і побудови ефективних стратегій.

4. **Українська мова як оберіг нації**
   Курс розглядає значущість української мови для формування світогляду нації, збереження національної самобутності та культурної спадщини країни. Курс робить акцент на мові як дзеркалі національного характеру. Особлива увага приділяється ролі української мови у формуванні суспільної згуртованості, єдності та сприянні взаєморозумінню між різними культурами. Розвиває усвідомлення важливості мови як основного засобу комунікації, який об'єднує громадян і підтримує неперервність культурної передачі через літературу, мистецтво та науку. Курс також підкреслює необхідність збереження та розширення мовної екосистеми як ключового фактора у формуванні національної свідомості, яка є фундаментом для забезпечення національної єдності.

УЧАСНИКИ БУДУТЬ ВІДПОВІДАЛЬНІ ЗА:

- участь у створенні архітектури оборонної системи та її ключових складових;
- дизайн моделей системи дослідження та розвитку системи озброювання, екосистеми R&D оборонної індустрії, інноваційної екосистеми та їх складових;
- імплементацію моделей (відбір гравців, їх зрілість, ролі, необхідні спроможності);
- визначення доступу до глобального ланцюга постачання, експорту/імпорту технологій, розвитку МСП через екосистемну логіку, кластери, технопарки як форми імплементації.

АРХІТЕКТУРА R&D СИСТЕМИ ОЗБРОЮВАННЯ СИЛ ОБОРОНИ УКРАЇНИ БУДЕ РОЗРОБЛЕНА ЗА ДОПОМОГОЮ ЕКОСИСТЕМНОГО ПІДХОДУ ЗА АВТОРСЬКОЮ МЕТОДОЛОГІЄЮ, ЩО ВКЛЮЧАЄ:

1. Дизайн екосистеми.
2. Визначення ідеї, границь і стандартів екосистеми.
3. Визначення балансу інтересів гравців екосистеми.
4. Дизайн бізнес-моделі екосистеми та етапи її впровадження.
5. Візуалізацію екосистеми.

ДЕТАЛІ СТРАТЕГІЧНОГО РІВНЯ

- Максимум 36 учасників;
- 7 модулів по 2 дні + 3 місяці розробки проєктів;
- Тематичні круглі столи, дискусійні панелі, участь у дебатах і стратегічній грі;
- Максимальна залученість представників Міністерства оборони України, Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості, АТ «Українська оборонна промисловість», керівництва кластеру підтримки оборонних технологічних розробок «Brave 1», керівництва акселератора інноваційного розвитку Міністерства оборони та інших державних стейкхолдерів в оборонній індустрії;
- Робота над стратегічними рішеннями учасників;

- Офіційне відкриття та закриття Програми;
- Для посилення подальшої реалізації рішень групи — залучення наставників з інших установ сектору безпеки та оборони — випускників Програм стратегічного лідерства.

АНАЛІТИЧНА ТА ЕКСПЕРТНА ПІДТРИМКА ПРОГРАМИ

Сприятиме оперативному зануренню учасників у Програму та розробці стратегічних рішень.

- Розробка аналітичних матеріалів:

  ✓ дослідження, аналіз і рекомендації, що сприятимуть посиленню ефективності навчання, розвитку спроможностей і процесу розробки проєктів;

  ✓ моніторинг і бенчмарки систем дослідження, розробки технологій та інновацій оборонних індустрій світових лідерів озброювання для забезпечення поінформованого аналітичного фундаменту у формуванні рішень;

  ✓ вивчення досвіду процесів побудови екосистем дослідження, розробки технологій та інновацій оборонних індустрій для посилення стратегічних рішень з урахуванням локального контексту.

- Аналітична підтримка розробки моделей для реалізації оборонних спроможностей.

- Тематичні дискусійні панелі, участь у круглих столах.

Усього 7 модулів х 2 дні (удень по 4 заняття тривалістю 1,5 години) = 56 занять

Кількість занять на курси:

- Стратегічне мислення + бізнес-процеси – 16 занять
- Системне мислення – 4 заняття
- Екосистеми. Модель ValueNet – 4 заняття
- Квантові комп'ютери + постквант. Криптографія – 2 заняття
- Філософія – 1 заняття
- Персональний розвиток – 2 заняття
- Система озброювання сил оборони – 1 заняття
- Оборонна індустрія – 1 заняття
- Оборонні спроможності, їх планування – 2 заняття
- Кібербезпека. Технології захисту – 2 заняття
- Дослідження, технології, інновації – 1 заняття

- Штучний інтелект – 4 заняття
- BigData – 4 заняття
- Blockchain – 4 заняття
- Технології майбутнього – 1 заняття
- Технології когнітивних війн – 2 заняття
- Роль та місце України у світі – 1 заняття
- Міжнародні відносини – 1 заняття
- Новий тип лідерства – 1 заняття
- Згуртованість суспільства та розбудова нації – 1 заняття
- Українська мова як оберіг нації – 1 заняття